

BẦU CỬ **TỔNG THỐNG HOA KỲ**

Wikibooks

GIỚI THIỆU VỀ BẦU CỬ TỔNG THỐNG HOA KỲ

Cứ mỗi 4 năm 1 lần, người dân Mỹ lại đi bầu ra người họ cho là xứng đáng làm Tổng thống của họ nhất. Các ứng cử viên Tổng thống cũng theo đó mà tranh đua quyết liệt, cố gắng giành lấy tỉ lệ tín nhiệm cao của người dân được thể hiện qua phiếu bầu mỗi kỳ bầu cử.

Hành trình đến chức vị Tổng thống Mỹ rất dài và lắm chông gai. Cuốn sách này sẽ cung cấp cập đến cho bạn đọc những tiến trình mà một công dân Mỹ trở thành một Tổng thống Mỹ. Cuốn sách này được chia làm 8 phần, tương ứng với đó là mỗi giai đoạn, tiến trình mà các ứng cử viên phải vượt qua.

TRỞ THÀNH ỨNG CỬ VIÊN

Cứ 4 năm một lần, người dân Mỹ đi bầu cử Tổng thống. Hành trình đến chức tổng thống rất dài và lắm chông gai. Tính đến ngày tuyên thệ nhậm chức Tổng thống, vị Tổng thống đó đã trải qua hơn 1 năm tranh đua quyết liệt. Như vậy ai có thể trở thành Tổng thống và bằng cách nào?

Theo Hiến pháp Mỹ, ứng cử viên Tổng thống phải là:

1. Một công dân sinh ra ở Mỹ
2. Ít nhất 35 tuổi
3. Đã sống ở Mỹ ít nhất 14 năm

Nếu hội đủ các tiêu chuẩn trên, bạn phải đăng ký tư cách ứng cử viên và đăng ký Ban Vận động tranh cử với Ủy ban Bầu cử Liên bang. Kế đến, phải đảm bảo tên của bạn có trên các lá phiếu của mỗi tiểu bang. Xin chúc mừng! Tên của bạn đã có trên các lá phiếu và bạn đã tuyên bố ứng cử.

Bước tiếp theo? Bạn sẽ đi quyên tiền. Bạn sẽ cần rất nhiều tiền để vận động tranh cử Tổng thống.

CHIẾN DỊCH TÀI CHÍNH

Sau khi tuyên bố tranh cử, bạn chính thức bước vào hành trình trở thành tổng thống. Bạn bắt đầu phải đi quyên tiền, nhưng xin tiền của ai? Theo luật Liên bang, ứng cử viên có thể nhận tiền từ các cá nhân, một chính đảng, một ủy ban hành động chính trị hoặc chính phủ Liên bang.

Một cách khác ít bị luật pháp ràng buộc hơn, đó là thông qua các ủy ban chính trị, gọi tắt là Super PACs. Có người chê Super PACs là tha hóa, có người lại nói Super PACs đại diện cho tự do ngôn luận. Dù thế nào đi nữa thì đó cũng là một cách để các ứng cử viên quyên tiền.

Trên cơ bản, bạn sẽ phải tổ chức các cuộc mít-tinh lớn, chủ trì những bữa tối hoành tráng, tại đó bạn giao lưu thân mật với mọi người, cả người lớn lẫn trẻ em. Lập trang web và bán đồ hoạt động tranh cử cũng kiếm được thêm tiền. Bạn sẽ cần đến tất cả số tiền quyên được để thuê nhân viên đi khắp đất nước, thuê quảng cáo và làm các cuộc thăm dò. Hy vọng là tất cả các chỉ tiêu đó sẽ mang lại những kết quả thăm dò tốt đẹp để giúp bạn cầm cự trong cuộc đua quyết liệt đến chức Tổng thống.

KHẢO SÁT VÀ TRANH LUẬN

Giờ bạn đã bước vào cuộc đua tranh cử Tổng thống và bắt đầu gây quỹ, làm thế nào để biết mình đang thành công? Có một cách là thông qua các cuộc khảo sát ý kiến công chúng. Dữ liệu khảo sát được thu thập một phần thông qua cuộc gọi điện thoại, khảo sát trực tuyến và lưu lượng truy cập mạng xã hội.

Nhưng làm sao xác định liệu một ứng cử viên được nhiều người ủng hộ hay không? Một cách để giành được sự ủng hộ là thông qua các cuộc tranh luận trên truyền hình, tùy thuộc vào cách thức ứng cử viên trình bày quan điểm của họ về những vấn đề như kinh tế, chính sách đối ngoại hay các vấn đề xã hội, tỉ lệ ủng hộ của họ sẽ tăng lên hoặc giảm xuống.

Một số ứng cử viên có thể không được nhiều người ủng hộ ở mọi khu vực của Mỹ, vì thế mà họ phải đi đến những địa điểm chiến lược trên khắp nước để củng cố tỉ lệ ủng hộ cho mình. Nếu họ thành công, tất cả nỗ lực vận động sẽ giúp cải thiện tỉ lệ ủng hộ và giới truyền thông sẽ tích cực chú ý đến. Và nếu không thành công, họ có thể sẽ không thể bước sang chặng kế tiếp được khi cử tri thực sự bắt đầu tiến trình bầu cử trong các cuộc bầu cử sơ bộ và họp bầu tại mỗi bang.

BẦU CỬ SƠ BỘ

Quá trình chọn lựa Tổng thống chính thức bắt đầu với cuộc bầu cử sơ bộ, khi mỗi đảng chọn ra một người được đề cử. Trong quá trình này, mỗi bang tổ chức một cuộc bỏ phiếu riêng của bang mình gọi là bầu cử sơ bộ hoặc họp bầu. Cuộc họp bầu đầu tiên theo truyền thống được tổ chức tại bang Iowa. Tại cuộc họp bầu, người dân tụ tập tại một nơi công cộng để tranh luận về những vấn đề và chia sẻ những lo ngại. Sau đó họ chọn một ứng cử viên. Kết quả từ mỗi khu vực sau đó được kiểm đếm để xác định kết quả trên toàn bang. Cuộc bầu cử sơ bộ đầu tiên được tổ chức tại bang New Hampshire.

Bầu cử sơ bộ giống như bầu cử thông thường, cử tri đến bỏ phiếu ở một phòng phiếu. Một ngày quan trọng là Super Tuesday, khi rất nhiều bang tổ chức bầu cử cùng một ngày thứ Ba. Bầu cử sơ bộ và họp bầu cấp tiểu bang sẽ tiếp tục cho đến khoảng giữa năm. Người chiến thắng thường lộ diện thậm chí trước khi tất cả các cuộc bầu cử sơ bộ và họp bầu thực hiện xong. Nhưng đến khi đại hội đảng toàn quốc diễn ra sau đó, thì đề cử mới được chính thức công bố.

TRỞ THÀNH ĐẠI BIỂU

Kể từ năm 1852, mỗi Tổng thống Mỹ đều là đảng viên của một trong hai đảng chính trị lớn nhất. Đó là đảng Cộng Hòa và đảng Dân Chủ. Đảng Dân Chủ thường ủng hộ đánh thuế cao hơn để có thể tài trợ thêm nhiều chương trình của chính phủ. Đảng Cộng Hòa thường ủng hộ các mức thuế thấp hơn và chính phủ nhỏ hơn. Hai đảng này có xu hướng phản ánh những quan điểm chính trị tương đối ôn hòa.

Có một số đảng khác nhỏ hơn bên lề bao gồm đảng Tự Do, đảng Hiến Pháp, đảng Xã Hội hay các đảng xanh. Hoặc bạn cũng có thể là ứng cử viên độc lập không liên kết với đảng nào. Những đảng thuộc loại thứ ba thường không lớn nhưng các đảng này có thể có ảnh hưởng quan trọng đến cuộc bầu cử tổng thống bằng cách lấy bớt phiếu từ ứng cử viên của hai đảng lớn. Đó là sự kiện mà trong vài năm tới có thể là yếu tố quyết định trong cuộc đua giành chức Tổng thống.

ĐẠI HỘI ĐẢNG

Mục đích của đại hội chính trị là để mỗi đảng công bố ứng cử viên chính thức ra tranh cử Tổng thống. Nhưng các đảng chọn ra ứng cử viên như thế nào? Đó là một tiến trình các cuộc bầu cử ở từng tiểu bang một để giành phiếu đại biểu. Mỗi ứng cử viên phải giành được đa số quá bán phiếu đại biểu để được đảng đề cử. Đại biểu là các lãnh đạo địa phương đại diện cho tiểu bang của mình tại đại hội đảng toàn quốc.

Trong hầu hết các cuộc bầu sơ bộ, một người thắng rõ rệt sẽ nổi lên vào thời điểm bắt đầu đại hội. Trong trường hợp đó, đại hội đảng chỉ mang tính thủ tục chủ yếu là để tuyên thệ trung thành với đảng và chính thức hóa người thắng. Sau đề nghị xảy ra nếu không ai đạt được quá bán số phiếu đại biểu, rất hiếm khi xảy ra nhưng nó được gọi là một đại hội có sự tranh đua, tại đại hội có sự tranh đua, các đại biểu mở nhiều vòng bỏ phiếu cho đến khi một ứng cử viên đạt được thế đa số quá bán. Ứng cử viên đó sẽ trở thành được đảng đề cử và đối mặt với ứng cử viên của đảng bên kia trong cuộc tổng tuyển cử vào tháng 11.

CÁC ĐẢNG CHÍNH TRỊ

Kể từ năm 1852, mỗi Tổng thống Mỹ đều là đảng viên của một trong hai đảng chính trị lớn nhất. Đó là đảng Cộng Hòa và đảng Dân Chủ. Đảng Dân Chủ thường ủng hộ đánh thuế cao hơn để có thể tài trợ thêm nhiều chương trình của chính phủ. Đảng Cộng Hòa thường ủng hộ các mức thuế thấp hơn và chính phủ nhỏ hơn. Hai đảng này có xu hướng phản ánh những quan điểm chính trị tương đối ôn hòa.

Có một số đảng khác nhỏ hơn bên lề bao gồm đảng Tự Do, đảng Hiến Pháp, đảng Xã Hội hay các đảng xanh. Hoặc bạn cũng có thể là ứng cử viên độc lập không liên kết với đảng nào. Những đảng thuộc loại thứ ba thường không lớn nhưng các đảng này có thể có ảnh hưởng quan trọng đến cuộc bầu cử tổng thống bằng cách lấy bớt phiếu từ ứng cử viên của hai đảng lớn. Đó là sự kiện mà trong vài năm tới có thể là yếu tố quyết định trong cuộc đua giành chức Tổng thống.

ĐẠI CỬ TRI ĐOÀN

Sau khi mỗi đảng xác định một ứng cử viên Tổng thống, mỗi ứng cử viên sẽ chọn một người đồng tranh cử. Sau đó hai cặp ứng cử viên sẽ vận động quyết liệt để chuẩn bị cho ngày tổng tuyển cử vào đầu tháng 11. Vào ngày tổng tuyển cử, cử tri có đăng kí đến những điểm bỏ phiếu ở địa phương để bầu chọn Tổng thống. Dù lá phiếu của họ rất quan trọng, theo nguyên tắc, Tổng thống sẽ được quyết định bởi một hệ thống gọi là Đại cử tri đoàn.

Đại cử tri đoàn bao gồm những đại biểu được phân bổ dựa trên kết quả bầu cử ở mỗi bang. Các bang đông dân có nhiều đại biểu hơn, các bang thưa dân có ít đại biểu hơn. Để giành chiến thắng, một ứng cử viên phải dành được đa số hoặc 270 phiếu đại cử tri. Các đại cử tri sẽ bỏ phiếu một tháng sau đó. Nhưng cho đến lễ nhậm chức vào cuối tháng 1, tân Tổng thống mới chính thức nhậm chức.

ĐỘI NGŨ BIÊN TẬP

- **Người biên tập:** Đức Anh
- **Tham khảo:** Đài Tiếng nói Hoa Kỳ (VOA)
- **Người soạn PDF:** Đức Anh

Tài liệu PDF này được phát hành dưới giấy phép:
Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0
Unported (CC BY-NC-SA 3.0)